

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Soru Önergeleri Birimi

252
T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Soru Önergeleri Birimi Evrak

7/15417

Sayı : B.10.0.SOB.00.00.00.0/
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) 12/07/2010 tarihli ve KANKARMDA.01.0.GNS.0.10.00.02-7/15417-24740/50938 sayılı yazınız.
b) 14/07/2010 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-227-22/3248 sayılı yazı.

Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR tarafından, Sayın Başbakana tevcih edilip, Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip kılınan “İlaç Takip Sisteminde kişisel veri güvenliğine” ilişkin 7/15417 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı

EKLER :

1-Önerge cevabı (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

-Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Bilgi:

-Başbakanlık

Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR tarafından Sayın Başbakana tevcih edilip, Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen “İlaç Takip Sisteminde kişisel veri güvenliğine” ilişkin 7/15417 sıra sayılı soru önergesinin cevabıdır:

SORULAR:

Sağlık Bakanlığı tarafından ilaçların izlenmesi amacıyla oluşturulan İlaç Takip Sistemi (İTS), sağlık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile eczaneler ve eczacıların meslek odası Türk Eczacıları Birliğini de içine alan kurumsal genişlikte bir sistemdir. İTS kapsamında son olarak “karekod” uygulaması devreye alınmış ve 16/5/2010 tarihi itibarıyla de tüm eczaneler için zorunlu tutulmuştur. İTS ve kapsamındaki uygulamalar, sağlık hizmeti sunumunda ve sağlık hizmetlerinden yararlanmada elektronik ortam kullanılarak hızlı, kolay erişilebilir, ekonomik, güvenli işlemler gerçekleştirmeyi ve bu yolla özellikle ilaç teminindeki usulsüzlüklerin de önüne geçmeyi hedeflemiştir. Ancak sistemin uygulamaya geçtiği günden itibaren sistemin işleyişi konusunda çok sayıda aksaklık yaşanmıştır. Sisteme yönelik getirilen bir diğer önemli eleştiri de sistemin işleyişinde, sağlık hizmeti alan kişilere ait kişisel veri niteliğindeki bilgilerin geniş ve kolay bir paylaşıma açıldığı yönündeki eleştirilerdir. Ancak hasta hakları çerçevesinde kişilerin verilerinin gizli tutulmasını talep etme hakkı bulunmaktadır.

Konuyla ilgili olarak;

SORU 1- İlaç Takip Sistemi (İTS) çerçevesindeki uygulamalarda sağlık hizmeti alan kişilere ait hangi veriler kaydedilmektedir?

CEVAP 1- İlaç Takip Sistemi (İTS) çerçevesindeki uygulamalarda; geri ödeme Kurumu tarafından verilen provizyon (reçete) numarası, hastaya ait T.C. kimlik numarası (zorunlu değil) ve reçeteyi yazan doktorun sicil numarası veya T.C. kimlik numarası (zorunlu değil) kaydedilmektedir.

SORU 2- Kaydedilmiş kişisel verilere hangi kurum, kuruluş veya kişiler ne ölçüde, hangi amaçla, nasıl erişebilmektedir?

CEVAP 2- İlaç Takip Sistemi uygulamalarında kişisel veriler kullanılarak sorgulama yapılmamaktadır. İlaçla ilgili ciddi sağlık sorunların çıktığı veya çıkabileceğine dair kabul edilebilir kanıtlar bulunduğu durumlarda bu verilere erişim söz konusu olabilecektir. Tüketici seviyesine kadar inen A seviyesi birinci sınıf geri çekmelerde; piyasadan geri çekilen ilacı almış olan vatandaşlarımızın ilacı kullanmasının engellenmesi amacıyla, Geri Ödeme Kurumu aracılığıyla, hastaya ulaşabilmek için kaydedilmiş verilerden yararlanılabilecektir.

SORU 3- Yalnızca Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası girilerek, kişinin şu an ve geçmişte kullandığı tüm ilaçların sisteme giriş yapabilen herkes tarafından (doktor, hemşire, sağlık memuru, eczacı) görülebilmesi mümkün müdür?

SORU 4- Eğer mümkünse bu durum kişisel sağlık verilerinin gizliliğinin ihlali değil midir? Söz konusu durum, Anayasanın 2. , 5. , 12. , 17. , ve 20. maddelerine, Türk Ceza Kanununun 134., 135., 136. ve 137 maddelerine ve Hasta Hakları Yönetmeliğinin 1., 5., 20., 21. ve 23. maddelerine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin “Özel ve Aile hayatının korunması” başlıklı 8. maddesine, Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesinin 1., 2., 10. maddelerine aykırılık teşkil etmemekte midir?

SORU 5- Bu durum özellikle toplumda yoğun ön yargıların olduğu ve kesintisiz tedavi gerektiren HIV/AIDS, hepatit gibi kronik rahatsızlıklar ile kanser ve bunun gibi rahatsızlıklarda kişinin paylaşmak istemediği sağlık bilgilerinin, hizmet aldığı her noktada deşifre olmasına yol açmamakta mıdır? Kesintisiz ilaç tedavisi gerektiren hastalıklarda, bahsedilen mahremiyet ihlalleri, kişilerin tedavilerini aksatmalarına sebep olmayacak mıdır? Veyahut da bu durumdaki kişilerin, tedavilerine devam ettikleri rahatsızlıkları dışında bir başka şikâyetleri olduğunda, durumlarının deşifre olması endişesiyle sağlık hizmeti alımından vazgeçmesi ihtimali söz konusu olmayacak mıdır?

CEVAPLAR 3, 4 ve 5- İlaç Takip Sistemi, genel kullanıma açık bir yazılım değildir. Soru önergesinde sayılan kişilerden sadece serbest eczacılar sistemin paydaşıdır. Serbest eczacılar sadece kendi girdikleri reçeteleri, reçete numarasını kullanarak sorgulayabilmektedir. Üçüncü şahıslarca T.C. Kimlik Numarası ile sorgulama yapılabilmesi mümkün değildir. Bu sebeple kişisel sağlık verilerinin ihlali söz konusu değildir.

SORU 6- İTS, kişisel sağlık bilgilerinin gizliliği konusunda sebep olduğu ihlaller bakımından gözden geçirilip kişisel sağlık bilgilerinin hastanın onayı olmaksızın hiç kimseyle paylaşılmayacak şekilde düzenlenecek midir?

CEVAP 6- İTS ile kişisel sağlık bilgilerinin paylaşılması ve mahremiyetin ihlali söz konusu değildir.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.